

Ifjúsági operastúdió

Egy új kezdeményezésnek tapsolhatott november 30-án este, a Kamara Színházban Szeged zenekedvelő ifjúsága. A Szegedi Zeneművészeti Szakiskola és a Nemzeti Színház KISZ szervezetének összefogásából, Szalay Miklós, Szabó László és Bárdi Sándor bátor kezdeményezésére született meg ez az operastúdió, melynek célja: rövid, többnyire ritkán, vagy egyáltalán nem játszott operák bemutatása.

Pergolesi: Az úrhatnám szolgáló és Haydn: A patikus című kisoperák voltak ennek a bemutatkozó sorozatnak első műsorszámai. A kamarazenekar tagjai zömmel a szakiskola növendékeiből kerültek ki, s meg kell mondanunk, hogy teljesítményük minden elismerést megérdemel a bátor, stílusos játéktért. Persze, sokat segített Szalay Miklós rutinos dirigálása. — A patikus-t vezényelte —, de dícséret illeti a Pergolesi vig-opera karmesterét: Visontay Istvánt is. A rendezésben már akadtak hibák, különösen „Az úrhatnám szolgáló” hagyott hátra néhány kívánivalót. Jó Csilla dicséretesen énekel, de végeredményben ő sem tudta megtörni a hallgatóság az első benyomásokra kialakult kesernyős megállapítást: bizony itt is kicsit le kell szállítani az igényeket!

Annál frappánsabban cáfolt viszont erre „A patikus” előadása! Az este élménye, meglepetése és — talán felfedezése: Szabó László nagyszerű produkciója. Színpadi alakítása egészen használt ki az opera buffa egyébként sem szűk kereteit, s hangjában is megvolt a kellő fényesség arra, hogy az ilyen szerepekre őt — nagyobb vígoperai méretében is — predestinálja. Kulturált, szép éneklésével sikerrel mutatkozott be Bárdi Ibolya: Grilletta szerepében. Szabadits Judit komoly orgánuma most is nagyszerűen érvényesült, hangbeli megbízhatóság az előadás sikerének egyik alappillére volt. Hasonló jól mondhatunk Réti Csabáról is.

Végezetül pedig álljon itt Szalay Miklós néhány megjegyzése az operastúdió — vállalkozást illetően, melyet kérdésünkre az előadás után elmondott: „Nagy nehézségek árán sikerült ezt a sorozatot életre hívni. Sajnos az anyagi problémákat is csupán két előadás bevételéből tudjuk — úgy-ahogy — megoldani, s a próbák lebonyolítása is nem egyszerű nehézségekbe ütközik. Ezúton is kérjük a szakiskola megértő támogatását!” S mi csupán annyit fűznénk még hozzá: érdemes figyelni erre a kezdeményezésre, mert új, sajátos színnel bővült nemcsak az ifjúság, hanem az egész zenekedvelő szegedi közönség program-lehetősége!

Nikolényi István

Szervezés dolga

Úgyes sportvezetők nem első esetben bizonyítják be, hogy pályahiánynak és egyéb rossz objektív körülményeknek ellenére is lehet csapatot szervezni, méghozzá nem is akármilyet, hanem egyenesen bajnokcsapatot.

Aki nem hiszi kérdezze meg Ladányi Lajost, az Orvoskar sportfelelősét. Addig is azonban, míg nyomára akadnak az érdeklődők, megadjuk a szervezés „vázlatpontjait”. Maga Ladányi Lajos nyilatkozik:

— Még koratavasszal, a Dél-Magyarból tudtuk meg egy sportbíró alapján, hogy a Városi Labdarúgó Szövetség Kispályás Bajnokságát rendez. Szobatársak, jóbarátok nyomában összedugtuk a fejünket, tárgyaltunk, beszélgettünk, s úgy gondoltuk össze tudunk mi szedni 10—12 embert, s nem törődve az eredménnyel, szombat-vasárnaponként legalább játszunk egy-két mérkőzést.

A tavasszal és ősszel megrendezett mérkőzéseken nagyszerűen helytállt a csapat,

KLUB volt nincs

HÁROM ÉVVEL ezelőtt, 1961 őszén, hosszas tárgyalások után az egyetem rektora, az egyetemi pártbizottság és a KISZ vb titkára megállapodott abban, hogy teljesül az ifjúság jogos és régi óhaját: létrehozzák az egyetemi ifjúsági klubot.

— A szervezés kezdetén nagyon sok támogatást kaptunk — mondotta Dr. Varga Lajos, a KISZ vb volt titkára. — A pártbizottság különösen sokat segített. Annak idején úgy terveztük, hogy barátságos — anyagi helyzetüktől függően — jól berendezett helyet biztosítsunk a szórakozni vágyó hallgatók részére. Közben akadtak kisebb-nagyobb problémák — a berendezést úgy kellett megszerezni, hogy budapesti üzemek egész sorát járjam végig —, az előkészületek azonban alapjában véve folyamatosan haladtak.

— Az egyetem központi épületének második emeletén, négy teremben, mintegy harmincezer forint értékű bútort rendeztünk el. Ehhez az egyetem gazdasági vezetése adott anyagi támogatást. Azokat a felszereléseket pedig, amelyekre még ezenkívül volt szükség — újságok, folyóiratok, rádió, magnetofon — a KISZ vb pénztárából vásároltuk meg. A terveket, hogy kéthetenként irodalmi, illetve művészettörténeti előadásokat rendezünk, igaz csak részben sikerült megvalósítani, zenetörténeti előadásainkat azonban nagyszámú közönség hallgatta végig.

KEZDETBE SOKAN látogatták a klubot, később kialakult a „törzsgárda” is. Növekedni kezdett a klubnak, de hol van az előírva, hogy egy klubba minden egyetemi hallgatónak járnia kell? Summa summarum: Úgy érzem, a klub minden hibája ellenére jól szolgált a hallgatók érdekeit. Véleményem szerint helytelen intézkedés volt, hogy áttették a Jogi Kar épületébe.

Úgy látszik, valóban helytelen, mert nem működik, s egyelőre nincs is rá remény, hogy megnyissa kapuit. A hallgatók is most érzik igazán hiányát.

— Ha nem volt pénze egy hallgatónak, mehetett a klubba táncolni — mondotta H. M. III. éves bölcsész-hallgató.

— Jó, jó, de nem magán kellene egy ilyen helyre, hanem legalább egy zongorista és egy dobos — szolt közbe K. L., aki szintén bölcsész. — Ugyan, ne vicceljétek már! Egy kártyabarlang volt az egész! — teszi hozzá B. A.

— Nem, nincs igazad! — rontanak rá többen is. Ahol kártyáznak az nem mindjárt kártyabarlang.

— Nem az volt itt a baj! — szolt közbe ismét K. L. — Nem volt szabadszelleme vita művészetről, filmről, sportról, vagy bármiről másról.

Ez adja meg egy ilyen klubnak az igazi arculatát. Van itt az egyetemen tehetséges színészek, filmesek, költők, írók, színjátékosok. Bemutattak közülük egyet is, az egyetlen Csányi Miklóst kivéve? Szervezték „Ki mit tud”-ot? Lengyelországban egy jól sikerült klubest szereplői egy hét múlva már a tv vendégei voltak. Vagy itt van pl. a színház. Nincs a Szegedi Nemzetinek nézőközönsége. Volt egy színházi vita is? És mindez egy kollégiumi szobában hangzott el. De vitatkoznak erről mindenütt. Vita, vita, a klub mellett, a klub ellen. Klub pedig nincs. De lesz-e egyáltalán?

A KLUB helyisége jelenleg a Jogi Kar első emeletén van egy tanteremben. Egyetlen helyiség — panasolta Tóth Lajos, a KISZ vb titkárhelyettese. Dr. Keményes Béla dékán, tekintettel az intézmény oktatási jellegére, nem engedélyezte zenés, táncos összejövetelek megszervezését — természetesen jogosan. Az egyéb rendezvényeket is csak este 10-ig tudnánk lebonyolítani. Az egyetemi KISZ-bizottság úgy határozott, hogy ilyen körülmények között nem nyitja meg a klubot.

— Olyan termet keresünk — s az állami vezetés és a pártbizottság segítségét is

kérjük —, amelyben péntek, szombat, vasárnap esténként az egyetemi zenekar közreműködésével táncos összejöveteleket szervezhetnénk. Pénteken évfolyamesteket rendeznénk.

— Egyelőre azonban nincs terem. S a keresésben, kutatásban a KISZ-bizottság teljesen magára van hagyva. Legalább egy kis gyakorlati segítséget kapnánk — mondta Tóth Lajos.

A SZERVEZŐKNEK, vitatkozóknak igaza van. Körül kell azonban egy kicsit nézni a házuk táján, s talán egy kis állami segítséggel terem is akad. A hármas menzát pl. fel lehetne használni ilyen célokra. Csak a pénteki és a szombati vacsorát kellene áttenni más helyre. Vagy miért nem lehetne felszabadítani egy-két helyiséget a Bolya-épület alagsorában. Manapság, amikor szinte mindenütt arra törekszik, hogy az ifjúság szórakozási igényeit kielégítsék — a mezőgazdaságban ez lassan egyik központi feladattá válik —, mindent meg kell tenni annak érdekében, hogy azok, akik legigényesebben, legjobban kívánják az önművelést, a kultúrát, a szórakozást, megfelelő otthont, konkrétan egyetemi klubot kapjanak!

Farkas István

Nádasi Éva:

A VÁROS FÖLÖTT

Menekülésemben végül felértem a hegyre és megláttam a kisváros városát. Millió pontszemből egyik az életem.

S én, örökös szökevény csak most érzem így kiszakadva: lentről, a város szívéből hozzám lökődnek üzenetek, s a kilátótól nem messze vannak a csillagok. Itt erdényi a fák magányossága, a jelzők között el nem igazodom. Aprók, meleg az örömek ott, ahonnan elfutottam

Mindenhez közel kell élni, és újra megszeretni, ami a gyermekkor után messze elkerül.

Elszabadulnak az üzemek kéményei, örökent mellémállnak. Az új hid hatalmas mancsa visszahúz, és minden utca. A győzni akarók szerelméből él, az erőseké lesz ez a város.

Felmegyek még a kilátóhoz. Az egyik késői sárga villamos majd csak hazavisz az enyéim közé.

SZERETET

FEKETE JÁNOS; Rézdomborítás

Húsz éve

Beszámoló a Kommunista Párt Ifjúsági Szervezetének 1944. okt. 20-án tartott üléséről

Az MSZMP Csongrád megyei Bizottsága mellett működő pártarchívum anyaga igen sok, eddig ismeretlen adatok is tartalmazó dokumentummal rendelkezik. Ezek közé tartozik az a három irás is, amely más irányú kutatások során a közelmúltban került e sorok írójához a kezébe. Három dokumentum: három jelentés az egykori KISZ megalakulásáról és tevékenységéről, Beszámoló, jelentések — olyanok mint a maiak: munkáról és problémáiról adnak össze, hű tájékoztatást.

„Október 15-én mondtuk ki 20 ifi jelenlétében a KISZ szegedi szervezetének megalakulását” — e szavakkal kezdődik az egyik jelentés. Tehát nem 1944. október 20-án alakult meg az első legális ifjúsági szervezet a felszabadult országrészekben, hanem 15-én. Csak öt nap? Nagyon nagy bátorságról tanúskodik ez az öt nap! — Vagy itt van mindjárt az 1944. október 20-i beszámoló, amely összefoglaló képet ad az ifjú kommunisták első célkitűzéseiről, az első hetek problémáiról és nehézségeiről.

A mondatok talán nem mindig kapcsolódnak megfelelően, itt-ott a fogalmazásuk is döcög, számunkra mégis nagyon jelentős, forrásértékű dokumentumok, amelyek sorai az ifjúsági mozgalom történetének egy-egy jelentős eseményéről tanúskodnak.

E kérdéseket fő vonásaikban már dr. Nagy István nemrég megjelent cikke is áttekintette, talán mégsem hat ismétlésnek, ha e dokumentumokat közöljük. Az eredeti anyagok publikálása a hiányosságok mellett azzal az el nem hanyagolható előnnyel is jár — s ez indokolja a létjogosultságát —, hogy az olvasót az események közvetlen közelébe tudja hozni. Ezért szeretnénk a következő számokban is rovatunkban egy-egy 20 éve történt eseményre vonatkozó kisebb-nagyobb írást közölni.

R. J.

Beszámoló a Kommunista Párt Ifjúsági szervezetének 1944. okt. 20-án megtartott üléséről.

Pénteken délután az ifjú kommunisták gyűltek össze a pártházban, hogy megbeszéljék legszükségesebb teendőiket. Komócsin Zoltán elvtárs nyitotta meg az ülést, néhány szóval rámutatott arra a sok nehézségre, amely eddig a szervezési munkát akadályozta meg az ülést, többek között — hogy a régi rend minden hibáját és a jelen visszasszágait kiküszöböljük. Részletesen kitért a múlt hibáira és a jelen problémáira, majd így folytatta: „Most annak az ideje van, hogy a körülöttünk tornyosuló akadályokat legyűrve, célkitűzéseinket a megoldás felé vigyük. A szervezési munkába mindenkit bevonunk, aki nyit szívével, jó indulattal közeledik felénk, de mindenkit kizárunk, akit csak az egyéni érvényesülés vágya hajt hozánk. Mi egyenlőnek akarunk lenni, akik évek óta dolgozunk a szervezet keretein belül, egy programot dolgoztunk ki, amelyet itt előterjesztünk. Javasoljuk az ifjúsági Párttitkárság és egy szervező és sajtóbizottság felállítását.”

Ezután a munkatervet olvasta fel, amely szó szerint így hangzik: „A történelmi fejlődés olyan szakaszába értünk, amikor a munkásság nemcsak nézője, de irányítója is kell, hogy legyen saját sorsának. A vörös hadsereg előretörése egy felbomlott társadalmi formát, idejelműt, különösen a munkásság részére szolgáló jelentős politikai rendszert számolt fel. A felszámolás harca történt. A harc, a háború mind az előnye, de hátránya is ránk szakadt. Előnye a felszabadulás a fasiszta rabbi-tilcsék alól. Hátránya, hogy a háború minden borzalmát, anyagi és erkölcsi károkat egyaránt a bőrünkön éreztünk, közvetlenebbül mint bármikor. Egy felbomlott, idejelműt társadalmi rend végvonaglgása meg végbe szemeink előtt. A régi rend romjain egy új, egészségesebb, anyagi és erkölcsi szempontból egyaránt egészségesebb társadalmi formát kell építeni. A kezdeményezésnek feltétlenül a céltudatos munkásság politikai és gazdasági szervezeteiből kell kiindulnia. A hatalmas munkából, küzdelemből elsősorban az ifjúságnak kell kiemelkednie. A K. P. ifjúmunkás bizottságára óriási feladatok várnak. A problémák hatalmas drájból az ifjúság sajátos munkakörével, lelkesedésével, amelyben a lehetőségek megengedik, a megoldás szilárd talaját kell megközelítenünk. Az elmúlt évek szenvedéseit mindenki megváltást vár. A megváltást csak harcra és munkával érjük el. Harcolni kell a megméltosított, szolgálaton tartott ifjúság teljes szellemi felszabadításáért. Dolgozzunk, hogy a romokon

új élet épüljön. Hogy a munkánk teljesjok értéke legyen. Az ifjúságnak legyen ifjúsága. A könnyek örömtől fakadjanak. A szabad gondolatokat, vágyakat ne korlátozza előítéletek idejétmúlt erkölcsös felfogása. Hosszú, göröngyös út vezet ide. Harcra vár ránk. Kifelé és befelé egyaránt. A fasiszmus hazug sárgával megfertőzött elemek csökevényei és konjunktúra-lovagok hada fog ellepni bennünket. A mindig egyéni érdekeket nézők tömege les szarkamódra konca éhesen. A Kommunista Ifjúsági Szövetség igazságos, erkölcsi szempontból magasabbrendű világrend harcosa. Elvi célkitűzéseink megvalósulásához hosszú küzdelmes út vezet. Minden ifjúnak, aki élni, és jobban élni akar, melletünk a helye. Egyesített erővel kell dolgozni és harcolni. Harcot hirdetünk szóban és írásban:

1. Mindkét nembeli ifjúság politikai szervezetbe való tömörítése (érdeklében).
2. A szervezett ifjúság politikai és társadalmi nevelése (ért).
3. A pártifjúság kultúr-szerveinek kiépítése (ért).
4. Az ifjúsági lap megindítása (ért).
5. Az ifjúság politikai életbe való bekapcsolása (érdeklében).
6. A Kommunista Ifjúság felépítése (ért) a reakciós törekvésekkel szemben.
7. A pártifjúság együttműködésére (ért) a munkásság gazdasági szerveivel.
8. A pártifjúság és a Kommunista Párt munkájának mindenkor párhuzamba vonása (ért).

A programponok elhangzása után Komócsin elvtárs véleménynyilvánításra kérte fel az ülést. Az elvtársak egyhangú lelkesedéssel elfogadták. Ezután Komócsin elvtárs bejelentette, hogy a most megjelent „Szegedi Népakarát” című újságban ifjúsági rovatot kapunk. Ide ezután minden ifjúmunkás küldhet be cikket. Ezeknek elbírálására sajtóbizottság alakul. Az indítványozó tagokat a bizottság egyhangúlag elfogadta. A szervezési ütemének biztosítására szervező bizottság létesült. Tapjainak Most Halász György titkár elvtárs veszi át a szót. Megköszöni a bizalmat és igéri, hogy méltónak is fog rá bízni.

Minden örömmel azon leszek — mondja többek között —, hogy nemes célkitűzéseinket minél előbb megvalósíthassuk. Ehhez kérem az elvtársak lelkes munkáját. Ha mindannyian megértően egész erőnkkel dolgozunk, hiszem, hogy rövid idő múlva felépítjük a szebb, jobb, szabadabb „Új világot”.

A titkár beszédét lelkesedéssel fogadták az elvtársak, majd Komócsin elvtárs az ülést bezárta. (MSZMP Csongrád megyei Bizottságának Archivuma, Dolgozzunk, hogy a romokon 39/2(11/133)